

PSYKOTERAPIA

Psykoteraapian erikoispsykologin koulutus on suunnattu terveyden- ja sosiaalihuollon tehtävissä toimiville psykologeille, joilla jo on psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeus. Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa laaja-alaisesti psykoteraapian teoriaan, tutkimukseen, työhönjaukseen ja käytäntöön perehtyneitä psykoteraapian kouluttajia, työhönjaajia, tutkijoita ja asiantuntijoita. Erikoistumisopintoihin sisältyy psykoterapeuttikouluttajakoulutus, joka vastaa sisältöjen ja laajuuden osalta valtakunnallisen yliopistojen psykoterapeuttikoulutuskonsortion suositusta ja antaa siten pätevyyden psykoterapeuttikouluttajaksi.

ERIKOISPSYKOLOGIKOULUTUKSISTA YLEENSÄ

Vuoden 2015 alussa on tullut voimaan lakiuudistus, joka tähtää huippuasiantuntemuksen ja asiantuntijuuden kehittämiseen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Erikoistumiskoulutukset ovat uusi koulutusmuoto, jolla vahvistetaan työelämässä toimivien asiantuntijoiden ammatillista kehittymistä.

Erikoistumiskoulutuksena voidaan järjestää koulutus, jonka laajuudesta, tavoitteista, kohderyhmästä ja opiskelijan asiantuntemuksen osoittamisesta on sovittu yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen keskinäisessä yhteistyössä yhdessä työ- ja elinkeinoelämän edustajien kanssa.

Psykonet-verkoston jo 20 vuotta järjestämä erikoispsykologikoulutus uudistuu lakimuutoksen myötä. Erikoispsykologikoulutus järjestetään seuraavilla erikoisaloilla (suluissa koulutuksen vastuuyliopisto):

- Kliininen terveystieteiden psykologia (Itä-Suomen yliopisto)
- Lapset ja nuoret (Turun yliopisto ja Åbo Akademi)
- Neuropsykologia (Helsingin yliopisto)
- Psykoteraapia (Jyväskylän yliopisto)
- Työ- ja organisaatiopsykologia (Tampereen yliopisto)

Uudistuneet erikoispsykologikoulutukset ovat laajuudeltaan 70 opintopistettä ja ne voidaan suorittaa 3 vuodessa työn ohessa. Uudistuneet koulutukset eivät enää johda lisensiaatin tutkintoon. Koulutukset ovat maksullisia.

Kunkin erikoisalan järjestelyistä vastaa yksi yliopisto (ks. yllä) yhteistyössä muiden Psykonet-yliopistojen kanssa. Ensimmäiset koulutukset alkavat syksyllä 2016. Koulutusten valmistelussa on tehty ja tehdään tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa.

Erikoispsykologin koulutuksesta annettavat todistukset ja niiden osoittama pätevyys

Erikoispsykologin erikoistumiskoulutuksen järjestävä yliopisto myöntää koulutuksen hyväksytysti suorittaneelle opiskelijalle todistuksen. Todistuksesta käy ilmi asianomainen erikoisala. Kaikkien yliopistojen antamat todistukset ovat sisällöltään yhdenmukaiset.

- Psykoteraapian erikoispsykologikoulutus antaa pätevyyden toimia kouluttajana, työhönjaajana ja koulutuspsykoterapeutina yliopistojen järjestämissä psykoterapeuttikoulutuksissa.
- Neuropsykologian erikoispsykologikoulutuksen perusteella voi hakea oikeutta Kelan tukemien neuropsykologisten palvelujen tuottamiseen.

- Lasten ja nuorten erikoispsykologin koulutus antaa pätevyyden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/05) 9 §:n ja asetuksen (608/05) 2 §:n tarkoitamiin kasvatus- ja perheneuvonnan erityistyöntekijän tehtäviin.
- Työ- ja organisaatiopsykologian erikoispsykologikoulutus antaa työterveyshuollon psykologin pätevyyden.

Erikoispsykologikoulutukseen hakeminen

Eri erikoisalojen koulutukset alkavat kahden–neljän vuoden välein. Hausta ilmoitetaan Psykologi-lehdessä, Psykonetin internet-sivuilla osoitteessa www.psykonet.fi sekä psykologian oppiaineiden ilmoitustauluilla. Opinto-oikeutta haetaan kunkin erikoisalan omalla sähköisellä hakulomakkeella. Lisätietoja eri alojen koulutuksesta, alkamisesta ja hakumenettelyistä saa yliopistojen psykologian oppiaineista sekä erikoisalojen sihteereiltä.

Opiskelijavalinta

Valintakriteerit vaihtelevat erikoisaloittain. Yleisesti pohjakoulutuksena edellytetään psykologian maisterin tai sitä vastaavaa tutkintoa, joka oikeuttaa psykologin ammatin harjoittamiseen, sekä mahdollisuutta työskennellä erikoisalaan liittyvissä tehtävissä koulutuksen aikana.

Valinnassa kiinnitetään huomiota myös hakijan oman orientaation syvyyteen: missä määrin hän on jo hankkinut psykologian alan täydennyskoulutusta ja kuinka se näkyy hänen toiminnassaan esimerkiksi kirjoituksina, esitelminä tai julkaisuina. Erällä erikoisaloilla vaaditaan myös jo kertynyttä työkokemusta ja/tai lisäkoulutusta (psykoterapeuttikoulutus psykoterapian erikoispsykologikoulutuksessa).

Opiskelijat valitaan hakemusten ja mahdollisten haastatteluiden perusteella. Sisäänottomäärä vaihtelee erikoisaloittain ja vuosittain.

Erikoistumiskoulutuksen opiskelijaksi kirjoittautuminen

Kunkin yliopiston asianomainen tiedekunta tai tieteenalayksikkö hyväksyy opiskelijat. Saatuaan tiedekunnan tai tieteenalayksikön ilmoituksen valituksi tulemisesta opiskelijan tulee kirjoittautua erikoistumiskoulutuksen opiskelijaksi asianomaiseen yliopistoon.

Koulutusjärjestelyt ja kurssikalenteri

Koulutukseen liittyvien kurssien ja muiden opetustapahtumien yksityiskohtaiset aikataulut ja muu informaatio julkaistaan Psykonetin Internet-sivuilta löytyvässä kurssikalenterissa osoitteessa <http://www.psykonet.fi/Erikoispsykologikoulutus/kurssikalenteri>.

Monet opintojaksot on suunniteltu alojen yhteisiksi. Kaikkien erikoisalojen yhteistyönä toteutetaan puolivuositain Erikoispsykologi asiantuntijana -seminaari, joka antaa valmiuksia sellaisissa kaikille erikoistuville tarpeellisissa ammatillisissa taidoissa, joihin perustutkinto eikä myöskään oman erikoisalan opinnot tai oma ammattikäytäntö työpaikkakoulutuksineen anna riittäviä valmiuksia. Seminaarien teemat vaihtelevat (mm. kouluttajana toimiminen, tiedottaminen, oikeuspsykologia ja työnohjaus).

Opetus on monimuotoista sisältäen myös verkkotyöskentelyä ja yliopistojen välistä virtuaaliopetusta.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)

Opintojensa alussa opiskelija laatii yhdessä erikoisalalan vastaavien opettajien kanssa henkilökohtaisen opintosuunnitelman, jonka toteutumista seurataan koulutuksen ajan. Henkilökohtaisten opintosuunnitelmien kautta kehitetään myös erikoispsykologikoulutuksen kokonaisuutta yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Erikoispsykologikoulutuksen opintorekisterit

Erikoistumiskoulutusta suorittamaan hyväksytyt opiskelijat kirjataan asianomaisen yliopiston opintorekisteriin. Opiskelija voi saada ajantasaiset tiedot opintojen etenemisestä ja suorituksistaan yliopistonsa erikoisalasihteeriltä.

Erikoispsykologikoulutuksen kustannukset

Erikoispsykologikoulutus on maksullinen erikoistumiskoulutus (VNA 2009/1082 2 §). Yliopistot perivät niistä 120 euroa opintopisteeltä. Koko erikoispsykologikoulutuksen hinta on siis 8400 euroa. Summan voi maksaa 1, 3 tai 6 erässä ja sen voi maksaa joko opiskelija itse, hänen työnantajansa tai molemmat yhdessä. Maksukäytännöistä sovitaan oman yliopiston kanssa.

Erikoispsykologikoulutuksen organisaatio

Psykonet on psykologian koulutusalueella toimiva yliopistoverkosto, jonka muodostavat Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän, Tampereen ja Turun yliopistojen sekä Åbo Akademin psykologian laitokset ja oppiaineryhmät. Verkosto on toiminut koulutusalan katto-organisaationa vuodesta 1989. Verkostoa koordinoi Turun yliopisto.

Erikoispsykologikoulutuksista on kullakin erikoisalalla laadittu jäsenyliopistojen rehtoreiden allekirjoittama sopimus (VNA 1439/2014 20 c §). Erikoispsykologikoulutuksia organisoii yllä kuvatun työnjaon mukaisesti kunkin Psykonet-yliopistoverkoston jäsenyliopisto. Verkoston ylin johto on Psykonetin johtokunnalla, jonka alaisuudessa toimiva erikoispsykologikoulutuksen yhteistyöryhmä koordinoi koulutusten järjestämistä. Yhteistyöryhmä koostuu erikoisalaryhmien puheenjohtajista ja eräistä muista asiantuntijoista.

Kullakin erikoisalalla toimii valtakunnallinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja ohjata erikoisalalan koulutusta. Ohjausryhmien jäsenet edustavat asianomaista erikoisalaa, kutakin psykologian oppiainetta, opiskelijoita ja ammattikenttää. Ohjausryhmien sihteerit eli erikoisalasihteerit antavat tarkempaa informaatiota kultakin erikoisalalta.

OPINTOJEN RAKENNE

Psykoterapian erikoispsykologin koulutus koostuu seuraavista opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista:

Erikoistumisopinnot 70 op

- Psykoterapian teoriaopinnot 30 op
 - Seminaarit ja oheislukemisto (10 op)
 - Kirjallisuusopinnot (10 op)
 - Kliininen opinnäytetyö (10 op)

Psykoterapian kouluttajaopinnot 10 op
Seminaarit ja oheislukemistot (4 op)
Kouluttajana toimiminen (4 op)
Kirjallisuusopinnot (2 op)

Psykoterapiatutkimus ja tutkimusmenetelmät 5 op
Seminaarit ja kirjallisuustehtävät (4 op)
Psykoterapiatutkimuksen päivät (1 op)

Työnohjaus 10 op

Kehittämisen- ja asiantuntijatehtäviin painottuvat opinnot 15 op
Organisaatiot ja johtaminen (5 op)
Kehittämishankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta (8 op)
Erikoispsykologi asiantuntijana (2 op)

Koulutuspsykoterapia

OPINTOJEN SISÄLTÖ

Erikoistumisopinnot (70 op)

Psykoterapian alan erikoistumisopinnot koostuvat psykoterapian teoriaopinnoista (30 op), sisältäen seminaarien ja kirjallisuusopinnojen lisäksi kliinisen opinnäytetyön ja psykoterapian kouluttajaopinnoista (10 op), psykoterapiatutkimus ja tutkimusmenetelmät (5op) työnohjauksesta (10 op) sekä kehittämis- ja asiantuntijatehtäviin painottuvista opinnoista (15 op).

Psykoterapian teoriaopinnot 30 op

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on 1. syventää opiskelijan tietämystä hänen aikaisemmin omaksumansa psykoterapiamenetelmän teoriasta ja vaikuttavuudesta, 2. syventää opiskelijan ymmärrystä psykoterapia-asiakkaiden yksilöllisistä hoidollisista tarpeista ja lisätä hänen valmiuttaan mukauttaa terapeutista toimintaansa niiden mukaan ja käyttää joustavasti eri interventioita sekä 3. lisätä hänen tietämystään eri psykoterapiamenetelmille yhteisistä, muutosta tutkitusti tuottavista tekijöistä hoitoprosessissa.

Suoritustapa:

Seminaarit ja oheislukemistot 10 op

- Aloitusseminaari, psykoterapia hoitomuotona (14 h) 1 op
- Psykoterapian vaikuttavuus (14 h) 1 op
- Psykoterapioiden yleiset ja yhteiset tekijät (14 h) 1 op
- Muutos ja muutosprosessit eri psykoterapiamenetelmissä 1 & 2 (28 h) 2 op
- Psykoterapia ja interventiomenetelmät eri psyykkisissä häiriöissä 1 & 2 & 3 (42 h) 3 op
- Moniammatillinen yhteistyö, verkostoterapia (14 h) 1 op
- Päätöseminaari (14 h) 1 op

Seminaarien oheislukemistot sovitaan seminaarien yhteydessä.

Kirjallisuusopinnot 10 op

Kirjallisuusopinnot (n. 2500 s.) syventävät ja laajentavat psykoterapian teorian tietämystä ja siihen perustuvaa psykoterapeuttista osaamista. Suoritetaan kirjallisina tehtävinä verkossa sovittavin osin seuraavasta kirjallisuudesta tai vastaavasta:

- Castonguay, L. & Hill, C. (toim.) (2012). Transformation in psychotherapy: Corrective experiences across cognitive behavioural, humanistic and psychodynamic approaches. Washington, D.C.: American Psychological Association Press.
- Duncan, B.L., Miller, S.D., Wampold, B.E. & Hubble, M. A. (toim.) (2010) The heart & soul of change. Delivering what works in therapy. Toinen painos. Washington: APA.
- Eronen, S. & Lahti-Nuuttila, P. (toim.) (2012). Mikä psykoterapiassa auttaa? Integratiivisen lähestymistavan perusteita. Helsinki: Edita
- Norcross, J.C. (toim.) (2011) Psychotherapy relationships that work. Evidence-based responsiveness. Toinen painos. Oxford: Oxford University Press.
- Prochaska, J.O. & Norcross J.C. (7. painos)(2010) Systems of psychotherapy. A transtheoretical analysis. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Safran, J.D. & Muran, J.C. (2000). Negotiating the therapeutic alliance. New York: Guilford.

Lisäksi erikseen sovittavaa kirjallisuutta opiskelijan aiemmin omaksutun psykoterapiamenetelmän alueelta.

Kliininen opinnäytetyö 10 op

Kliinisen opinnäytetyön tulee perustua opiskelijan itse tekemään psykoterapiatyöhön ja sen teoreettiseen käsittelyyn. Aihe voi olla jokin ongelma, ilmiö, terapeutin menettely tai vastaava. Opinnäytetyö kirjoitetaan artikkelimuotoon julkaisukelpoisuuden vaatimuksia noudattaen.

Psykoterapian kouluttajaopinnot 10 op

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiudet toimia psykoterapian kouluttajana ja työhönohjaajana perehdyttämällä aikuisten oppimiseen, kliiniseen opettamiseen ja työhönohjauksen perustaviin ilmiöihin osana psykoterapeuttikoulutusta ja psykoterapeutin kehitysprosessia. Opiskelija pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan opetusta sekä sisältö- että oppimislähtöistä opetusmallia hyväksikäyttäen ja asettamaan opetukselleen osaamistavoitteet.

Suoritustapa:

Seminaarit ja oheislukemistot 4 op

- Aikuisen oppiminen (14 h) 1 op
- Työhönohjauksen teoria ja käytäntö 1 & 2 (28 h) 2 op
- Psykoterapian kouluttaminen (14 h) 1 op

Kouluttajana toimiminen 4 op

Psykoterapian kouluttamista ja opettamista, (vähintään 14 h), raportointi ja arviointi.

Kirjallisuusopinnot 2 op

Suoritetaan kirjallisina tehtävinä verkossa seuraavasta ja vapaavalintaisesta kirjallisuudesta:

- Gilbert, M.C. & Evans, K. (2000) Psychotherapy supervision. An integrative relational approach to psychotherapy supervision. Open University Press.

Työhönohjaus 10 op

Tavoite ja sisältö: Työhönohjaus syventää ja laajentaa opiskelijan psykoterapeuttista osaamista lähtökohtana hänen aikaisemmin omaksumaansa psykoterapiamenetelmään perustuva kliininen kokemus. Työhönohjaus perustuu 250 tuntiin koulutuksen aikana tehtyyn psykoterapeuttiseen potilastyöhön. Lisäksi työhönohjaus kohdistuu opiskelijoiden tekemiin omiin työhönohjauksiin. Työhönohjaustaitojen työhönohjausta toteutetaan myös työhönohjauksen harjoitteluna työhönohjauksessa. *Suoritustapa:* 3 tai 4 hengen ryhmässä annettua työhönohjausta yhteensä 100/125 tuntia.

Kehittämis- ja asiantuntijatehtäviin painottuvat opinnot 15 op

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet toimia organisaation, kehittämishankkeen tai projektin johto- ja asiantuntijatehtävissä.

Organisaatiot ja johtaminen 5 op

Tavoite ja sisältö: Perehdytään organisaatioiden hahmottamiseen, erityisesti psykoterapeuttisten ja psykoterapiaa hallinnoivien organisaatioiden erityispiirteisiin ja niissä esiintyviin johtamisen kysymyksiin. Opiskelija tuntee keskeisen teoreettisen tiedon että osaa käytännössä havainnoida organisaatioiden toimintaa ja osaa hyödyntää tätä tietoa organisaatioiden ja toimintatapojen kehittämisessä.

Suoritustapa: seminaarit, oheislukemistot, oppimistehtävät ja projektityö

- Johtamisen psykologia – seminaari ja oheislukemisto 2 op
- Psykoterapia ja organisaatiot 3 op
Lähiopetuspäivät (2 x 7 h)
Oppimistehtävä

Kehittämishankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta 8 op

Tavoite ja sisältö: Perehtymistä työelämän kehittämishankkeiden kysymyksiin, erityisesti terveydenhuollossa tai muussa psykoterapian toimintakontekstissa. Jakson aikana osallistutaan itse kehittämishanketyöhön tai sellaisen arviointiin käytännössä. Käytännöllisen työn ohella jakso tarjoaa käsitteellistä jäsenystä hanketyöhön organisaatioympäristössä.

Suoritustapa: lähiopetuspäivät ,projektityö

- Lähiopetuspäivät (6 x 7 h) 3 op
- Projektityö 5 op

Erikoispsykologi asiantuntijana 2 op

Osallistuminen erikoistumisalojen yhteisiin opintoihin.

Psykoterapiatutkimus ja tutkimusmenetelmät (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää psykoterapian tutkimuksen eri perinteisiin, paradigmoihin ja metodisiin vaihtoehtoihin. Opiskelija tuntee psykoterapian tulostutkimuksen keskeiset tutkimusasetelmat ja tulokset ja psykoterapian prosessitutkimuksen keskeiset tiedonhankintatavat ja tulokset.

Suoritustapa: Seminaarit, oheislukemisto, tehtävät ja kliinisen lopputyönohjaus, psykoterapiatutkimuksen päville osallistuminen.

Seminaarit ja kirjallisuustehtävät 4 op

- Psykoterapian tutkimisen perusteet –seminaari 1 & 2 (28 h) 2 op
- Kliinisen opinnäytetyön ohjausseminaari (14 h) 1 op
- Kirjallisuustehtävä 1 op

Kirjallisuus: Soveltuvien osin seuraavista:

- Barker, C. , Pistrang, N. & Elliot, R. (2002). Research methods in clinical psychology. An introduction for students and practitioners. Toinen painos. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.

- Kazdin, A.E. (2003). Research design in clinical psychology. Neljäs painos. Boston: Allyn and Bacon.
- McLeod, J. (2010). Case study research in counselling and psychotherapy. Lontoo: Sage.
- Richards, S.B., Taylor, R.L., Ramasamy, R. & Richards, R.Y. (1999). Single subject research. Applications in educational and clinical settings. Belmont, CA: Wadsworth Group/Thomson Learning.
- Harper, D., & Thompson, A.R. (2012). Qualitative research methods in mental health and psychotherapy. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Wampold, B. E. (2001). The great psychotherapy debate. Models, methods, and findings. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Psykoterapiatutkimuksen päivät 1 op

Osallistuminen sekä workshopiin että tutkimuspäiville ja oppimispäiväkirja.

Koulutuspsykoterapia

Psykoterapian kouluttajakoulutukseen kuuluu myös riittävä kokemus omasta koulutuspsykoterapiasta. Opiskelija vastaa itse koulutuspsykoterapian järjestämisestä. Koulutuspsykoterapiaa tulee olla vähintään 60 tuntia. (Yhdessä psykoterapeuttikoulutuksen kanssa vähintään 140 h). Terapeutilla tulee olla vaativan erityistason psykoterapiakoulutus tai psykoterapeuttikouluttajakoulutus. Koulutuspsykoterapiaa ei lasketa opintopisteinä.

YHTEYSTIEDOT

Professori Juha Holma

Jyväskylän yliopisto

puh. 040 805 3488

s-posti juha.holma@jyu.fi

Yliopistonlehtori Kirsti-Liisa Kuusinen

Jyväskylän yliopisto

puh. 040 805 3501

s-posti kirsti-liisa.kuusinen@jyu.fi

Erikoisalas sihteeri Anne Jaskio

Jyväskylän yliopisto

puh. 040 805 3492

s-posti anne.jaskio@jyu.fi

PÄÄSISÄLLÖT JA AIKATAULU

OPINTOSISÄLLÖT	1.vuosi/syky	1.vuosi/kevät	2.vuosi/syky	2.vuosi/kevät	3.vuosi/syky	3.vuosi/kevät
Psykoterapian teoriaopinnot 30 op						
Seminaarit 10 x 14 h (10 op) 20 pv	Aloitusseminaari Psykoterapia hoitomuotona	Vaikuttavuus	Yleiset ja yhteiset tekijät	Muutos 1	Psykoterapia ja interventiot eri häiriöissä 1	Psykoterapia ja interventiot eri häiriöissä 3
			Moniammatillisuus, verkostoterapia ja uudet tavat	Muutos 2	Psykoterapia ja interventiot eri häiriöissä 2	Päätösseminaari
Kirjallisuus- opinnot (10 op)	Kirjallisuusopinnot verkossa					
Kliininen opinnäytetyö (10 op)	Opinnäytetyö					
Psykoterapian kouluttajaopinnot 10 op						
Seminaarit 4 x 14 h (4 op)	Aikuisen oppiminen 1 (1pv)	Työnohjaus 1 (2 pv)	Aikuisen oppiminen 2 (1 pv)	Työnohjaus 2 (2 pv)		Psykoterapian kouluttaminen (2 pv)
Kirjallisuus- opinnot (2 op)	Kirjallisuusopinnot verkossa					
Kouluttajana toimiminen (4 op)	Kouluttajana toimiminen (14 h)					
Psykoterapian tutkimus ja tutkimusmenetelmät 5 op						
Seminaarit 3 x 14 h (3op)	Psykoterapian tutkimisen perusteet 1		Psykoterapian tutkimisen perusteet 2		Kliinisen opinnäyte- työn ohjausseminaari	
Kirjallisuus- opinnot (1 op)	Kirjallisuusopinnot verkossa					
Psykoterapia- tutkimuksen päivät (1 op)		XXX		XXX		XXX
Kehittämisen- ja asiantuntijatehtävöiden opinnot (15 op)						
Organisaatiot ja johtaminen (5 op)	Psykoterapia ja organisaatiot 1 (7 h)	Psykoterapia ja organisaatiot 2 (7 h)				
	Oppimistehtävä 2 op					
		Johtaminen ja esimiestyö (2 op)				
Seminaarit (3 op) 6 pv		Kehittämis- hankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta (2 pv)	Kehittämis- hankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta (½ pv)	Kehittämis- hankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta (1pv)	Kehittämis- hankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta (½ pv)	Kehittämis- hankkeiden ja projektien toteutus ja hallinta 3 (2 pv)
Projektityö (5 op)	Kehittämishanke					
Erikoispsykologi asiantuntijana (2op)	Valitaan erikoispsykologikoulutusten yhteisistä opinnoista. Aiheina esim. kouluttaminen, oikeuspsykologia, tiedottaminen.					
Työnohjaus 100 h/125 (10 op)	8 h (2 x 4 h) 10h (2 x 5 h)	20 h (5 x 4 h) 25 h (5 x 5 h)	16 h (4 x 4 h) 20h (4 x 5 h)	20 h (5 x 4 h) 25 h (5 x 5 h)	16 h (4 x 4 h) 20h (4 x 5 h)	20 h (5 x 4 h) 25 h (5 x 5 h)